

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 јануари 2022 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: декември 2021 година

- Во декември 2021 година, согласно со сезонската динамика, **паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})** забележа месечен раст за 2,9%, како резултат на зголемувањето на депозитните пари, краткорочните депозити и готовите пари во оптек, додека долгорочните депозити до две години бележат пад. Во споредба со декември претходната година, паричната маса е зголемена за 8,8%, главно под влијание на растот на краткорочните депозити и депозитните пари, во услови на помал раст и кај готовите пари во оптек и пад кај долгорочните депозити до две години.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити^{3,4} на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	11.2021	12.2021	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	11.2021	12.2021	11.2021	12.2021
Парична маса М4	455,834	468,912	469,050	486,989	507,914	521,005	8.9	9.8	6.9	6.9	7.6	7.0	0.5	2.6
Парична маса МЗ	403,714	416,935	418,556	436,231	461,572	474,753	8.3	9.7	7.6	8.0	9.5	8.8	0.7	2.9
<i>од кои:</i>														
Готови пари во оптек	37,891	41,125	41,667	43,701	42,817	44,480	21.3	26.3	24.9	21.0	3.6	1.8	-4.2	3.9
Вкупни депозити	409,200	418,916	418,644	434,915	456,329	468,649	8.3	8.4	6.1	5.9	8.1	7.8	1.1	2.7
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	108,138	110,550	112,505	123,212	132,332	137,557	12.5	11.2	8.0	10.1	13.7	11.6	3.4	3.9
<i>Во денари</i>	75,876	77,609	79,641	86,323	89,584	92,116	13.8	9.3	5.4	5.4	10.5	6.7	4.7	2.8
<i>Во странска валута</i>	32,261	32,941	32,865	36,889	42,748	45,441	9.5	15.9	14.9	22.8	20.9	23.2	0.8	6.3
Домаќинства	275,574	280,512	278,469	285,216	298,786	305,407	8.6	8.7	6.1	4.6	7.1	7.1	0.3	2.2
<i>Во денари</i>	147,532	149,204	145,806	150,991	148,093	151,822	11.9	10.1	6.2	3.3	1.9	0.5	-1.6	2.5
<i>Во странска валута</i>	128,042	131,309	132,663	134,225	150,693	153,585	5.1	7.1	6.0	6.2	12.9	14.4	2.3	1.9
Вкупни кредити	343,702	352,718	352,824	357,296	380,475	386,884	5.8	6.6	7.3	4.7	7.7	8.3	0.8	1.7
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	167,654	172,978	168,086	169,826	179,052	184,675	1.8	4.6	5.2	1.1	7.4	8.7	1.0	3.1
<i>Во денари</i>	103,597	106,688	101,925	102,688	110,678	114,622	0.4	3.3	2.7	-0.9	9.8	11.6	1.5	3.6
<i>Во странска валута</i>	64,057	66,290	66,161	67,138	68,375	70,053	4.0	6.9	9.3	4.3	3.8	4.3	0.1	2.5
Домаќинства	174,634	178,384	183,431	185,814	199,357	200,249	10.1	8.8	9.5	8.0	7.7	7.8	0.6	0.4
<i>Во денари</i>	96,643	99,469	103,939	105,049	113,009	113,317	8.8	8.7	12.0	10.5	7.5	7.9	0.7	0.3
<i>Во странска валута</i>	77,990	78,916	79,492	80,765	86,348	86,932	11.9	8.9	6.4	5.0	7.9	7.6	0.4	0.7

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат М3 (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат М3 и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:

http://www.nbrcm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

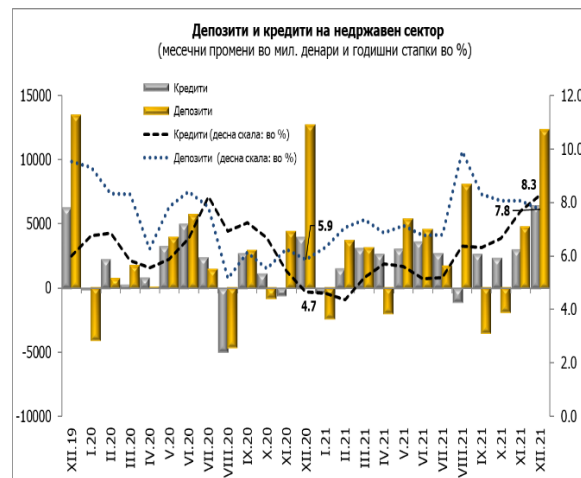
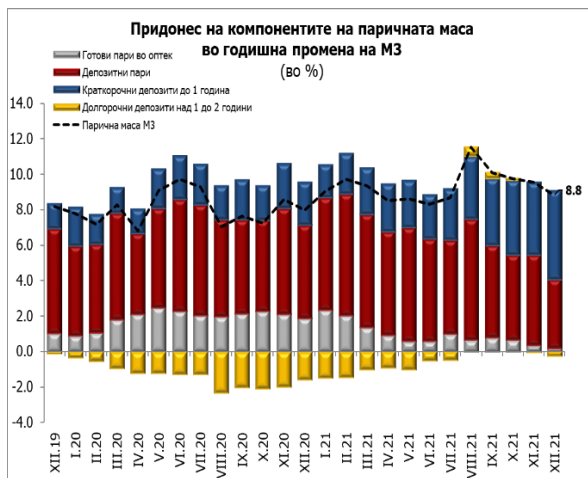
³ Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 година па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

⁴ Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во декември 2021 година, **вкупните депозити**⁵ се зголемени за 2,7% на месечна основа, при годишен раст од 7,8%. Притоа, месечниот и годишниот раст се резултат на растот на депозитите кај двата сектора, којшто е поизразен кај секторот „домаќинства“.
- Овој месец, кај **вкупните кредити**⁶ е забележан месечен раст од 1,7%, којшто во поголем дел се должи на зголеменото кредитирање на корпоративниот сектор. Годишниот раст изнесува 8,3% и е резултат на повисоките кредити на двата сектора, при малку поголем придонес кон растот на корпоративниот сектор.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁷

Извор: НБРСМ.

⁵ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

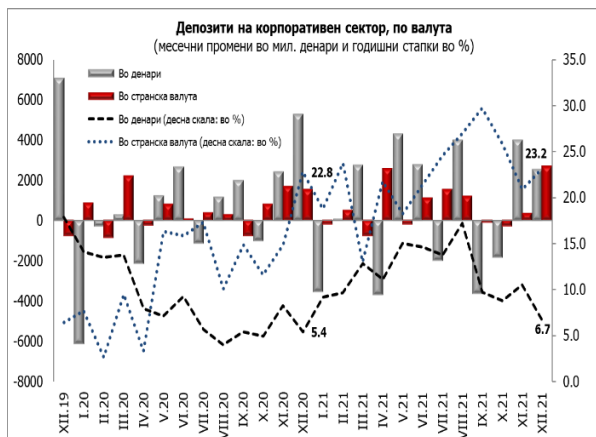
⁶ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1. јули 2019 година со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.

⁷ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

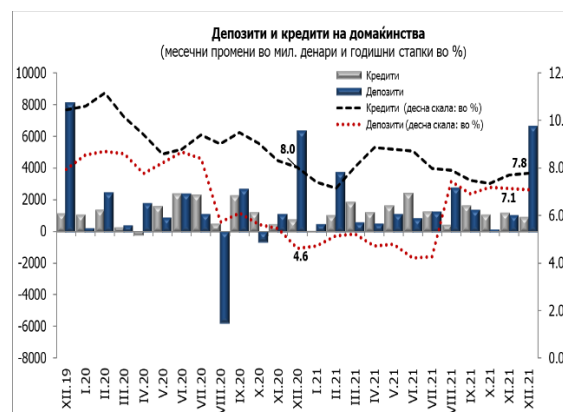
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Вкупните **депозити на корпоративниот сектор**, во декември, се повисоки за 3,9% на месечна основа. Нагорната промена во најголем дел се должи на растот на депозитните пари и краткорочните депозити во странска валута, при помал раст на краткорочните депозити во денари, а во услови на забележан пад кај долгорочните депозити во денари и во странска валута. Споредено на годишна основа, овие депозити се зголемени за 11,6%, како резултат на зголемените депозитни пари, краткорочните и долгорочните депозити во странска валута, додека кај краткорочните и долгорочните депозити во денари е забележан пад.
- Овој месец, вкупните **кредити на корпоративниот сектор**⁸ остварија месечен и годишен раст од 3,1% и 8,7%, соодветно. Анализирани според валутата, остварен е раст на кредитите во денари и во странска валута, со поголем придонес на денарските кредити во месечната и во годишната промена.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁹

Извор: НБРСМ.

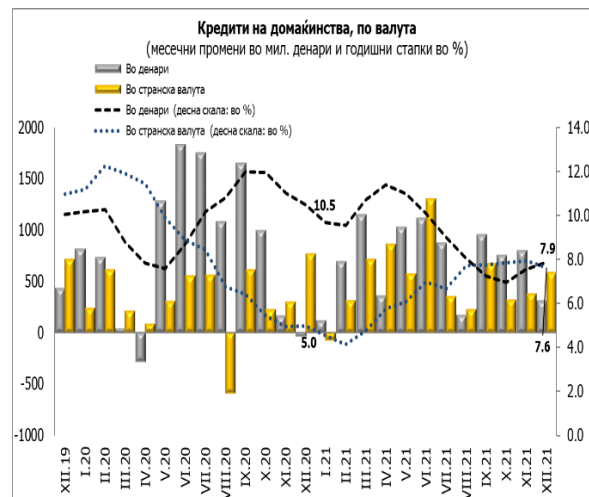
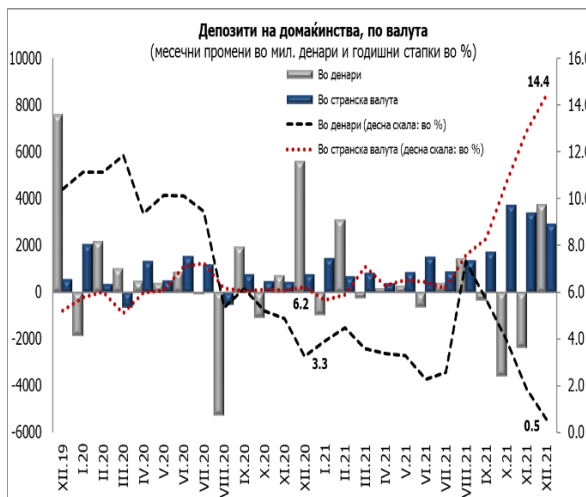
⁸ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

⁹ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршителите на дејност.

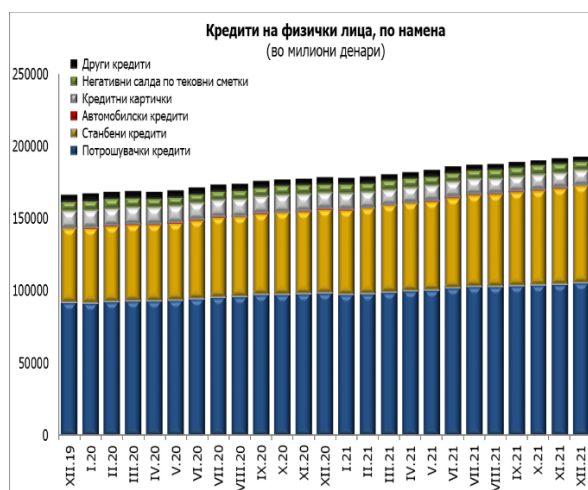

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во декември, вкупните **депозити на домаќинствата** се зголемени за 2,2% на месечно ниво. Притоа, месечниот раст главно е резултат на повисоките депозитни пари и краткорочните депозити во странска валута, при забележан помал раст и кај долгорочните депозити во странска валута и остварен пад кај долгорочните и краткорочните депозити во денари. Споредено на годишно ниво, овие депозити се повисоки за 7,1% како резултат на растот на краткорочните депозити во странска валута и депозитните пари, при помал раст и кај долгорочните депозити во странска валута, додека долгорочните и краткорочните депозити во денари бележат пад.
- **Кредитите на домаќинствата**, овој месец, бележат раст за 0,4% на месечно ниво, којшто во поголем дел се должи на зголеменото кредитирање во странска валута. Гледано на годишно ниво, кредитите на домаќинствата се зголемени за 7,8%, како резултат на растот на кредитите во денари и во странска валута, со поголем придонес на кредитите во денари.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	11.2021	12.2021	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	11.2021	12.2021	11.2021	12.2021
Потрошувачки кредити	93,440	94,982	97,850	98,772	104,956	105,888	13.5	10.0	9.9	6.9	6.8	7.2	0.5	0.9
Станбени кредити	52,959	54,392	55,985	58,306	66,443	67,353	13.9	13.8	14.0	13.6	16.1	15.5	1.2	1.4
Автомобилски кредити	306	292	291	282	238	237	-4.1	-8.6	-7.9	-10.9	-17.9	-15.9	-2.4	-0.3
Кредитни картички	11,570	11,508	11,649	11,205	10,337	10,253	-4.5	-4.2	-2.6	-6.1	-9.3	-8.5	0.1	-0.8
Негативни салда по тековни сметки	6,499	6,205	6,280	5,818	6,537	5,907	-4.8	-9.4	-10.8	-5.0	1.2	1.5	-0.5	-9.6
Други кредити	3,969	3,946	3,912	3,871	2,680	2,611	-6.7	-6.4	-6.7	-6.0	-30.6	-32.5	-1.8	-2.6

Извор: НБРСМ.

- Во декември 2021 година, анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, кај **потрошувачките и станбените кредити** како најзастапени категории е забележан месечен раст од 0,9% и 1,4%, соодветно, при годишен раст од 7,2% и 15,5%, соодветно. **Автомобилските кредити**, овој месец, се намалени за 0,3% и 15,9%, на месечна и на годишна основа, соодветно, додека кредитите одобрени на **кредитни картички** оствариле месечен и годишен пад од 0,8% и 8,5%, соодветно. Во декември, **негативните салда на тековните сметки** бележат месечен пад од 9,6%, при остварен годишен раст од 1,5%, додека кредитите одобрени врз **други основи** се пониски за 2,6% и 32,5% на месечна и на годишна основа, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 февруари 2022 година (референтен пресек заклучно со јануари 2022).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).